

Skriftlig fremsættelse (26. marts 1998)

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om patienters retsstilling.

(Lovforslag nr. L 15).

Lovforslaget, der er en genfremsættelse af det lovforslag (L 128), som bortfaldt ved udskrivning den 19. februar 1998 af valg til Folketinget, indeholder de grundlæggende regler, der regulerer forholdet mellem patient og behandler (sundhedsperson). Det drejer sig om regler om informeret samtykke, regler om selvbestemmelse i særlige tilfælde, regler om aktindsigt og regler om tavshedspligt og videregivelse af helbredsoplysninger.

Den grundlæggende regel om, at ingen sygebehandling kan indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke er uddybet og styrket i forhold til den gældende retstilstand, især for så vidt angår kravene til og karakteren af informationen.

Patienter, der er fyldt 15 år, får selvstændig kompetence til at give informeret samtykke til behandling. Forældremyndighedsindehaveren skal modtage samme information som den unge og inddrages i den unges stillingtagen.

For patienter, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke, får de nærmeste pårørende kompetence til at give informeret samtykke i patientens interesse og på patientens vegne. Findes der ingen nærmeste pårørende, skal en anden, neutral sundhedsperson give tilslutning til behandlingsforslaget, før sundhedspersonen kan iværksætte en behandling.

Sundhedspersonen skal respektere en sultestrejkende, der er bevidst om sultestrejkenes helbredsmaessige konsekvenser, herunder at døden kan blive resultatet. Sundhedspersonen må ikke afbryde et sådant forløb, heller ikke når personen er døende.

Ønsker en patient ikke at modtage blod eller blodprodukter i forbindelse med en operation, skal dette som udgangspunkt respekteres af sundhedspersonen.

Patienter, der er uafvendeligt døende, kan

modtage de smertestillende, beroligende eller lignende midler, som er nødvendige for at lindre patientens tilstand, selv om dette kan medføre fremskyndelse af dødstidspunktet.

Reglerne om livstestamenter præciseres. Testator vil herefter kunne udtrykke sit ønske om ikke at modtage livsforlængende behandling i en situation, hvor testator er uafvendeligt døende, samt i tilfælde af, at sygdom, fremskreden alderdomssvækkelse, ulykke, hjertestop eller lignende har medført så svær invaliditet, at testator varigt vil være ude af stand til at tage vare på sig selv fysisk og mentalt. Samtidig præciseres, hvornår lægen skal kontakte Livstestamenteregistret.

De gældende regler om aktindsigt i helbredsoplysninger videreføres uændret.

Patienter sikres, at sundhedspersoner iagttager tavshed om de forhold, de erfarer i forbindelse med patientkontakten. Patienterne vil som udgangspunkt selv kunne bestemme, om helbredsoplysninger må videregives. Under et aktuelt behandlingsforløb betragter patienterne det som naturligt, at de involverede sundhedspersoner har de helbredsoplysninger, som er nødvendige for den påtænkte behandling. I denne situation vil et samtykke derfor være unødvendigt. Patienterne sikres endvidere, at der til videregivelse af oplysninger til myndigheder uden for sundhedsvæsenet altid kræves samtykke, bortset fra særlige tilfælde som følger af lovgivningen.

Såvel reglerne om aktindsigt som reglerne om videregivelse er omfattet af Europaparlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Det indebærer, at det kan være nødvendigt senere at tilpasse disse regler den kommende registerlovgivning, som skal implementere direktivet i dansk lovgivning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, tillader jeg mig hermed at anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.